

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvezemši ponedeljko in dneve po praznikih, ter velja po poštih prejemati za avstro-ogrške dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold., 30 kr. za en mesec 1 gold., 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajce, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežela za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospoda učitelja na ljudskih šolah in za dijake velja značana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold., 50 kr., po poštih prejemati za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje peti vrste 6 kr. če se oznamlo enkrat tiski, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se trikrat večkrat tiski. Vsakokrat se plača štampaj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vržejo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Ospravnitvo, na katero naj se biagovolijo posiljati naročnina, reklamacije, osnauila t. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 13. okt.

Zagrebški „Obzor“ in praška „Politik“ prinašata vsak po en članek, ki je nam Slovencem namenjen, namreč, opominja nas, naj bomo složni. To je vse lepo, vi bratje češki in hrvatski bratje. Mi spoznamo, da dobro mislite, ali eno napako imate, vi od daleč gledate, pa vsega ne vidite. Vi, eni kot drugi, se podučujete o naših razmerah več iz tujih glasil, nego iz naših. Mi smo bili zmirom za edinost, ali naši slovenski protivniki so edinost tako razumeli, da se mi slepo podvržemo, ali še bolje: abdiciramo. Pridite sami na vir, in videli boste, da pri nas nij drugače mogoče bilo, moralno se je divje meso iz bolnega narodnega telesa rezati. — Ko bi vi to umeli, onda bi razumeli tudi, zakaj baš Hohenwarta nečemo. Torej Hrvatje naj se bolje poduče o nas, Čehi naj nam pa dejansko dober izgled dajo ter naj Hohenwarta oni volijo, saj imajo 4krat toliko polenskih sedežev kot mi. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. oktobra.

Denes v pondeljek so se pričele volitve. Voli se danes v kmetskih občinah na Češkem. Od tam ni treba, da bi precej že poročilo imeli, ker češki narod je tako izvrstno discipliniran, posamezne frakcije so se po moževsko tako zložile in zedinile, da lehko naprej povemo, da so gotovo izvoljeni samo narodnjaki. — A danes se vrši tudi volitev na Koroškem. Ali sta izvoljena slovenska kandidata, Vigele in Einspieler — tega končevaje ta oddelek lista še ne vemo.

Med nemškimi ustavakami, posebno na Dunaji, traje še vedno hud boj med mladimi in „stariimi.“ „D. Z.“ razlagava v uvodnem

članku od nedelje, da vlada nema prav, če „mlade“ ustavake pobija, ker jo bodo tudi ti podpirali, samo dva ministra morata proč: Stremayr in de Pretis.

Vlada je konfiscirala poljsk volilni oklici narodnega odbora v Biali. To je tudi pojasnenje, kako svobodne volitve nas čakajo.

Vnešnje dežele.

Francoske stranke, ki so v narodni skupščini, se pripravljajo na zadnji boj. Broglie izpodbuja fuzijoniste k slogi, in trdi, da se je od Chamborda zahtevalo, naj svoje sklepne precizno izjaviti. Tudi republikanci zborujejo. Najimenitnejši članovi levega centra so prišli k Thiersu. 27 pariških municipalnih svetovalcev je odposlalo pismo na vse pariške poslance, v katerem trdijo, da narodna skupščina nema pravice, narodov glas prezirati, da je večina proti Chambordu; svetovalci terjajo od senskih poslancev, naj povedo, kak glas bodo oddali.

Rumunski agitator Rosetti je zopet v Paris šel, da si zagotovi prijateljstvo Francoske za Rumunijo, bodi-si, da se ohrani republika, bodi-si da pride „kraljestvo po božji milosti“ na krmilo.

Italijanski finančni minister Minghetti je določil za vojni budget 20 milijonov za izredne, 165 milijonov za redne dele.

Svicarski klerikale so nabili dve burni protestaciji proti bodočim narodnim volitvam. Zavezni svet bode pri francoski vladi proti Mermillodovemu počenjanju protestiral.

Prusko ministerstvo se bode menda zopet kmalu kolikor toliko spremenilo. Stari Roon bi že zdaj svoje mesto rad zapustil. Toda, ker se ne more najti osoba, ki bi se Bizmarku podvrgla, zraven pa cesarju prijavljena bila, bode grof Roon še malo časa moral predsedovati. A pri bodoči seji deželnega zebra bo finančni minister Camphausen opravila vodil. — Nadškof Ledochovski menda ne bo več dolgo razsajal, pravi se, da ga bo vlada izpodila.

Dopisi.

Iz Gorice 10. okt. [Izv. dop.] (Velilno gibanje.) Zadnji sem Vam pisal, da so se volitve volilnih mož v goriškem glavarstvu za dra. Lavriča ugodno izvršile. 8. in 9. t. m. so se volili volilni možje na Krasu. Vrli Kraševci so spet pokazali, da so za svobodo in napredek slovenskega naroda vneti poštenjaki, kajti več, nego dve tretjini izvoljenih volilnih mož je odločnih „Sočanov“, ki bodo vsi za dra. Lavriča glasovali. „Sočani“ so samo v Komnu, v Štanjelu in na Brežini propali, tako da bode naš dr. Klečepel II. na vsem Krasu pri volitvi kakih 10—12 glasov vjet. Winklerjevi agentje (e. kr. uradniki, filister Črne in dr. Katerisibodi iz Sežane) so na Krasu popolnem osramočeni ostali; nigder niso mogli prodreti.

Odločitev je sedaj pri Tolmincih, ki bodo pa, kakor se kaže, večjidel Winklerja volili. Popovi na Tolminskem še nigder niso prodili; v Cirknem, na Šembški gori in v Šebreljah je bila huda bitev mej njimi in mej „Sočani“, a zmagali so zadnji vkljub temu, da je naš klečepel svojega adjutanta, znanega mnogobesednega puhleglavca, prof. P., v Cirkno za-se agitovat poslal. A priprosti kmetje so pokazali več političnega bistronjja nego človek, ki se imenuje profesor kmetijstva, ter so izvolili za volilne može vrle „Sočane.“

Kakor reči zdaj stoje, bode dr. Lavrič dobil mej vsemi tremi kandidata največ glasov, ali pa tudi uže absolutno večino glasov, to se denes še ne more reči. Na vsak način pa pričakujemo od znan politične zrelosti goriških Slovencev, da, če dr. Lavrič pride v ožjo volitev s e. kr.

Listek.

Kazen.

(Novela, francoski spisal J. Rivière.)

(4. nadaljevanje.)

II.

Take so bile ure pred Emilovim prihodom. Vedela je, da je tukaj; a to je nij genilo, niti je nij osupnilo, da jo je oče poklical. Na nikako stvar nij bila pripravljena, in na vsako.

V tem trenotku je stala povešenimi očmi pred mladim možem čakaje, kaj jo bo vprašal.

— Gospodičina, reče jej Emil, vaš oče mi je ravnokar povedal, da me več ne ljubi, da me nijste nikdar ljubili.

Julija vzdihne, in molči.

— Objavil mi je, nadaljuje Emil, da uže dolgo časa ljubite drugega moža, da ga

je mati sinči pri vas iznenadila. Jaz nijsem verjel očetu, gospodičina. Hotel sem vas videti, da mi sami potrdite, je-li istina, kar mi je povedal. Je-li istina, gospodičina?

— Vse je istina, mrmra tiho.

Julija nij vzdignila očij, a tresla se je po vsem životu.

Emil nij nehal izpraševati gospodičine Destrade. Govoril je glasom, ki je bil melen grozo in pomilovanjem. Nij jej hotel verjeti, nij jej verjel. Naenkrat se mu duh zvedri, mirnost se mu povrne.

— Gospica, jej pravi, to nij mogoče. Šest mescev vas uže poznam, a nikdar nij bilo v vašem očesi najti skrite misli, nikdar sence na vašem čelu, nikdar dvoumnosti v naših besedah. Midva sva se ljubila. Ako bi vi to neprenehano tajili, bi me ne prepričali o neresničnosti mojih besedij. Tedaj vse najino intimno kramljanje, vsa zaupanja, vse oblube, vse nadeje o bodočnosti, načrti

in vse sanje naj bi bile od moje strani odkritesčnost, od vaše pa hinavstvo! To nij mogoče, ponavljam vam še enkrat. In zakaj, iz katerega namena, v katerem zanimajuji bi se bili vi preti meni v tej točki kazali potuheno in nezvesto? Kdo vas je bil silil k zvijačnosti? Kdo vas je moral, da si mene izvolite, in da ne objavite druge ljubezni? Ali vam denes nij všeč, da bi vzeli onega moža, s katerim so vas včeraj, kakor pravite, našli? Kako, da vam je bilo včeraj. Ne! pri tem je nekaj drugega, neka moreča tajnost, ki nij vaša, in ki je ne smete objaviti.

Julija, na pol ob zavest, dušena z jokom, se naslane na stol ter molči.

— Ljubica moja, moja Julija, nadaljuje Emil ter si jo potegne med roke, vi ste dakle mislili, da se vam budem tako-le odpovedal, da bo zadostilo, ako se mi tožite, in da bo moje sreci pri tej točki tako malomarno in lehkoverno.

Winklerjem, se ne bodo daljo pomicljali, kogá izmej njiju morajo voliti, nego da bodo vzkliknili: Živio naš poslanec, poštenjak in svobodoljub dr. Lavrič!

Iz Maribora 10. okt. [Izv. dop.] (Volitve v mariborskem okraju.) Najbrž iz velike togote, katero je vsemogomečemu (do sedaj) hetmanu Zajdl-nu protikandidatura J. Pajka provzročila, kuje ta hetman s svojo druhaljo laž za lažo, da bi si več glasov pridobil. Tako n. pr. trosijo jegevi privrženci laž med svet, ko da bi njegov protikandidat Pajk volilnega glasa ne imel, kar je čisto krivo. V največi dokaz naj služi to, da je bil g. J. Pajk 8. t. m. za volilnega moža v Št. Petru pod Mariborom s tremi drugimi sijajno izbran. — Kar se dalje o prvotnih volitvah sliši, vse to je tako, da bude g. Zajdl-nu čem dalje huje pod nos kadilo. Kajti je narodna stranka celo kraje si osvojila, o katerih prej niti misliti nij bilo. To je očito znamenje, da je narodno čuvstvo v mariborskem okraji od zadnjih volitev močno napredovalo. In v veliko čast naše narodnosti budi povedano: ravno na nemških mejah so naše zmage uprav sijajne in nepričakovane. — Mi samo kličemo: „Bog pomozi dalje takó!“

Iz Rečice v gornji savinski dolini 11. okt. [Izv. dopis.] Izid volitve volilnih mož v naši občini je sijajan in tem veseljši še zaradi tega, ker se morda v celej Sloveniji od nasprotni stranke nij toliko agitiralo, kakor pri nas. Pred kratkimi dnevi se je celo trdilo, da niti eden Vošnjakovec voljen ne bude. Hvala bogu! dobrodejen veter pa je nam tih, in vendar močno potegnil, in rešen je lipov čolnič s petimi Vošnjakovci. Hoteli so naši protivniki vse pokončati, kar se njih sili, proti lastnemu prepričanju za našo sveto reč in dolžnost, ne umakne. Kolikor močneje in bolje oborenji sovražnik, toliko večja slava vam boitelji, častiti volilci rečiske občine, ker pokazali ste denes, da sami znate ceniti poštenjake med soboj, brez da bi se vam s silo moglo dokazovati, na koga naj se zanašate. Vi ste denes očitno in brez strahu, po svojem lastnem mišljenju glasovali, in vaše vesela lica so očitno zadovoljnost naše složnosti kazale. Da ste Rečičani dobri kristjani, pa tudi napredovalni Slovenci, i to ostati želite, dokler se visoki Ter in košati

Tovstivrh ne zmajata, ste denes za vselej z zlatimi črkami v zgodovino mile naše domovine zapisali. Rečiški neverniki, mošnjakovec, „svinjski“ narodnjaki (tako kristijansko nas izobraženi rechtspartajeveci kličejo, pa kdor si vsa ta in še druga imena pomniti hoče, more biti presneto prebrisane glave, in le v gornji savinski dolini doma) budem na dan volitve, enoglasno klicali: živio naš poslanec dr. Vošnjak!

Iz Kokarij v gornji savinski dolini 12. okt. [Izv. dop.] Ker je fanatikar Rodovšek na Rečici tako sijajno propadel, je potem upanje imel, da bude od poštenih Kokarcev voljen za volilnega moža, pa čujte, kaj se zgodi. Tudi tukaj nij bilo prostora za njega, ker so prebrisani Kokarci, na njega mesto, ravno taistega poštenega in neustrašljivega kmeta in vrlega narodnjaka, Janeza Zajca volili, zarad katerega se je kaplan R. očitno na trgu pridušil, in se z nekim gospodom celo vadljati hotel, da bude on storil, da Zajc voljen ne bude. Pred volitvijo se je po vsej savinski dolini vedelo povedati, da je rečiška fara čisto „klerikalna“, pa hvala bogu, prišel je dan, kateri je vse to mračnjaško upanje uničil, kajti rečiška fara ima denes vseh osem volilcev, neustrašene Vošnjakovec. Tudi Kokarčani so vse tri volilne može in narodnjake volili. Nadalje naj še omenim, da g. kaplan R. denes, pri prvem božjem opravilu, od same jeze pridigoval nij mogel, in je mesto iz sv. evangelija ljudstvu kaj podučljivega povedati, neki časnik in neko brošuro prebiral, in bali smo se, da bi se sveto mesto prižnice, katero se s politiko in sebično jezo oskrunja, pod njim pogreznilo. Le tako naprej, g. R. potem pa ušesa nastavite, kaj se iz cerkve odhajajoče ljudstvo o vašej denašnji božji službi spominja, potem pa boste že spoznali, od katere strani veri večja nevarnost preti.

Pri nas je bila dosihmal navada, da so gg. duhovniki po izgledu Kristusovem, kateri je iz ljubezni za človeški rod vse in celo smrt prestal, le o ljubezni do boga in o drugi za tej največji zapovedi, o ljubezni do bližnjega pridigovali. Kako pa vi ravnate? V djanju le srd in sovraštvo med vašimi sosedji in farmani na vso silo trosite. Da pa svoj srd in jezo v polnej meri nad nami razlijete, vas nij sram naša najsvetješa mesta, to je žognano cerkev in prižnico, k temu

Gospodičina Destrade se ne more več zdržati, na ves glas začne stokati.

— Predraga Julijeta, reče še enkrat

smijaje se, povejte mi, kako se zove tisti človek, ki ga tako ljubite, in ki ga imate vzet za soproga.

— Ah, reče Julija vsa bleda, izvijaje se mlademu možu, ne smijajte se niti moje žalosti niti moje hladnosti. Nijsem vas moga da dalje pustiti, da bi mislili, da vas več ne ljubim; a nesreča se nam je prikrala v hišo, in da jo odpravim, treba, da se omožim z onim možem; moram se, vam rečem.

— Vprašal sem vas, kako se zove.

— Zakaj pa me to vprašate?

— Saj mi tega ne morete skriti. Ako se zaročite z njim, ali ne bom vedel jutri, da, to uro.

— Imenuje se gospod Larsey.

Emil pomiclja. — Videl sem ga že nekatere krati, reče. Vi ga nijste nikdar za-

porabiti, kar ste ravno denes dovolj dokazali, Položite roko na sreco, in spoznati morate kakor naš dušni pastir, kakšne odgovornosti ste se sv. cerkvi dolžnega storili, ker ste z vašo očitno jezo toliko pohujšanja dali, da so se ljudje kar križali. Gorje kdor pohujšanje daje, pa od kod je torej pohujšanje? Ako bi mi, po vašem denašnjem izgledu ravnavali, kar nas bog obvari, potem bi bili žalostni časi za nas vse. Kjer nij ljubezni, nij prave vere. In kjer nij ljubezni in vere, tam tudi nij boga.

Iz Gornje savinske doline 13. okt. [Izv. dop.] Prvotne volitve so po tu kajšnjih krajih uže končane. Človek bi bil moral misliti, da znabiti divja farška agitacija v resnici ne bude brez vsega uspeha, posebno če je tako strastna, kakor je tukaj pri nas, kjer rogovili „rečički strah“ po okolici, kakor kakova divja zver. A na čast slovenskemu napredku, na čast savinjskim slovenskim korenjakom so volitve volilnih mož sijajno izpale.

V občinah: Nova Štift, Gornjigrad, Ljubno, Rečica, Mozirje, so voljeni samo značajni, inteligenčni možje, katerim je geslo „vse za narod, omiko in svobodo“ presvetlo, da bi se dali preveriti ter bi glasovali za brezdomovinskega Kosarja. V Luhah in Solčavi volilni izid še nij znan, a mislimo, da bodo tudi tamošni možaki volili složno s svojimi doljnimi prijatelji, če bi prav tamošnja duhovščina vsak dan do 20. okt. aranžirala „kroftne pridige“ za Kosarja, proti dr. Vošnjaku.

Na Rečici, kjer že nekaj let gospodari siloviti zmaj, „rečički strah“, so izbrani sledči gg. posestniki:

Ivan Selak, Tone Turnšeki p. d. Vajd, Mlinar, p. d. Unovt, Kolenc in Krefel. Glasoviti kaplan Rodovšek nij dobil le jednega glasa ne, ravno takisto so sijajno propali tudi njegovi privrženci, ki mu pomagajo po Savinski gornji dolini ljudi „strašiti“ i dražiti. Slovenski možaki! tako je vrlo, ravnali ste sebi v poštenje i prid, svoji domovini pa na slavo in korist!

Iz Kopra v Istri. [Izv. dop.] Minister Stremayr zahteva od malih slovenskih paglavcev v Ljubljani, Kranji in drugod, da nemški znajo in se učijo. Ponižno vprašam slavnega ministra, kako je to, da o d njegovih podložnih organov, c. kr. šolskih nadzornikov, ne terja nemškega jezika? — Šolski nadzornik koperškega okraja ne razume niti besedice nemškega jezika (tudi če je na Adriji), in izven italijančine, brblja neko narečje, katero je povsem nerazumljivo slovenskim otrokom. On nadzoruje i slovenske šole; imenuje se Barich. —

Fanatičnim kaplanom, kateri z nezasiljano, divjo strastjo preganjajo po Sloveniji nedolžen, kmetu podučljiv list, povem pri tej priliki, da je blizu Kopra (Kapodistria) na „Tednik“ naročen moder, uže prileten duhoven.

— Nij čuti od njega, da bi slovensko ljudstvo hujskal, temveč pedučuje tako, kakor se strinja z njegovim stanom in ne najde prav nič hudega v tem „Tedniku“, ter se kar čudi fanatičnim rogoviljenjem kranjskih in štajerskih kolegov.

Iz Ospa pri Dolini na Primorskem. 10. okt. [Izv. dop.] Osapska srenja je prodala rastoča drva v svojem gozdici „Zavjanjan“ za 1600 gl. Pogojeno je bilo, da more

kupec onih drv 1500 semencjalov (lepa, mla-
da drevesca v daljno zasejanje) v gozdici
pustiti. Kupec poseče drva, in nekateri
Osapeci so zapazili, in pozdevalo se jim je,
da nij pogojeno število semencjalov v goz-
diči. Preštejejo, ter skaže se, da jih manjka
900. Višji c. kr. gozdarski nadzornik za Pri-
morje se je na mestu osvedočil učinjene
škode, in cenil vsako drevesce na 50 kr.,
kar bi vкупno 450 gl. škode iznašalo. Sren-
ja toži za navedeni znesek onega kupeca.
Povabljeni so bile stranke pred sodnijo v
Koper. Zastopal je srenjo bivši tajnik dolins-
ke županije; hranil in imel je pogodbo,
cenitev itd. — Tajnik je popustil službo, in
ž njim so izginili tudi oni dokumenti. Srenja
išče sedaj vse vklipaj in ne more nič udobiti.
Srenjčani sumijo, da je tajnik od kupeca
onih drv mastno darilo sprejel, in zarad tega
so izginili dotedni akti. Kaj bodeta sodnija in
gozdnai nadzornik načinila, ne vem.

Iz Notranjskega 10. okt. [Izv.
dop.] Pravna stranka ne more dobiti trdih
tal na Slovenskem, ker neče najprvo pod-
pirati narodnih teženj. Poglavitna reč jej je,
kakor se pri nas kaže, gospodstvo duhov-
ništva; poglaviti cilj liberalnih Slovencev
je vsestranski napredok naroda na temelji
njegove narodnosti in občne svobode.
„Pravnarji“ hočejo narod zopet vklipiti v
jarem odvisnosti, pravi slovenski rodoljubi
ga hočejo osvoboditi, in na lastne noge po-
staviti.

Ubogi narod! komaj si začel malo pro-
stejše dihati, in zopet te mislijo protivniki
in z njimi združeni lastni sinovi v zapone
vkovati. Ali ti tema sužnosti ne bo še hujša,
ko si že videl vzhajajoče solnce svobode?
ali ne boš občutil nemile osode gremkeje,
ko si že okusil kapljice sladke svobode?
Ne daj se, ne daj, narod moj! Obrni se
od svojih gospodstva željnih zapeljivev, naj
se ti prikažejo v katerikoli podobi! Kdor
se ne bojuje za tvoj obstanek kot narod,
ali kdor je celo protivnik tvojega razvijanja,
ta nij in ne more biti tvoj prijatelj. Kdor se
za papežovo nezmotnost, za papežovo po-
svetno oblast bolj bori, kakor za tvoje naj-
prirodnejše pravice, od tega zastonj pričakuješ boljših dnevov. Ako se vržeš vladovi
in slavohlepnim srednjedobnim vetrnjakom
a la Costa-Herman v naročje, kopljesh sam
sebi temni narodni grob, iz katerega ne bo
vstajenja. Dobro naj premislijo to oni Slo-
venci, ki iz rok reakcije pričakujejo rešenja
in bolje bodočnosti. Ali se morejo oni še
narodni imenovati, ki so se tako daleč spoz-
abili, da v svoji strasti očitno izrekajo:
„Rajši Nemec, rajši nemškutarja, kot
liberalnega Slovence?“ Ne pripoznajo li
ti može sanji dovolj jasno, da se za nekaj
druzega potegujejo, ne za pravice našega
naroda; da jim je odpadnik, zatiravec, sovrag
slovenskega naroda ljubši, kakor Slovenec,
kteri se ne da upotrebiti za njihove temne
namene, kateri ne more gledati hladokrvno,
da se — najdražje blago vsacega naroda —
svoboda — tako neusmiljeno tepta?

Kdo bi si bil mislil pred nekoliko leti,
da bomo morali takrat slavne, za slovenski
narod zaslužne može, zbrisati iz števila nje-
govih prijateljev, ter da bodo ti može sami
tako potemnili svoje zasluge?

Domače stvari.

— (Iz Celja) se nam poroča, da je
dalje volila občina Pletrovče 4 narodne vo-
ilne može, ki bodo za dr. Vošnjaka, občina
Griže tudi 4 narodno liberalne, isto tako v
Vojniku 6. Tu sta se hotela dva duhovnika
vriniti, pa sta bila odbita. Doberna je, kakor
sliši naš poročevalec, liberalno-narodno
volila. — Duhovščina dela, leta, laže, hujška,
vpije strašno proti dr. Vošnjaku. Poprej
proti nemškutarju duhovniki nijso ni en del
toliko storili, nego zdaj proti poštenemu domačinu. A vse bo zastonj, dr. Vošnjak bo
vendar-le gotovo voljen.

— (Iz Planine) se nam piše 12. okt.
o volitvi volilnih mož: Včeraj smo volili vo-
ilne može in izvolili narodne može, ki vam
sem jih včeraj iz Rakeka telegrafično na-
znanil. Volitev je bila odločna in jako živa.
Deželni poslanec Koren in vsi duhovniki
so stali na čelu Hohenwartovev. Narod-
njaki liberalne barve so stali njim nasproti.
Tem na čelu obče znani vrli g. Hren, ki
je bil prišel iz Begunj, in ki, če prav nij
ud planinske občine, je tu in po Notranjskem
splošno priljubljen med možmi. Pričel se je
volilni boj. In voljeni so bili narodno libe-
ralni može, kakor sem vam jih zadnjič na-
znanil. Vodja Costovev ali Hohenwartovev,
poslanec Koren, je dobil izmed 65 volilcev
samo 16 glasov, duhovniki so dobili kar
samo po dva glasa. Naši izvoljeni narodno-
liberalci ali „Narodoveci“ pod g. Hrenovim
vodstvom pak so dobili po 45 glasov. Urad-
niki so se vrlo držali pravih narodnjakov in
narodno-liberalno volili. Slava jim! — Tu
se je videlo, kdo ima vpliv, ali od Bleiwei-
sovih „Novic“ tako zasramovani „Hrenoveci“,
ali pa mamekli kakor Koren in samo kle-
ricalni duhovniki.

— (V Logatu) sta — kakor se nam
piše — župnik in kaplan romala od hiše do
hiše in volilce nagovarjala, naj volijo njih in
še nekega drugega prikimovalca za volilne
može, tudi jim žugala, da bodo oni, kateri
imajo cerkvene denarje na posojilo in za nje
ne glasujejo, morali precej povrniti. — Pa
vse nij nič pomagalo, Logatčani so volili tri
druge, kateri so za dr. Razlaga. Posestnikom,
kateri imajo cerkvena denarja na svojih
gruntih zavarovana, bo treba tedaj vrate za-
viti, gospod fajmošter?

— (Iz Središča) se nam piše: Obriška
občina je imela 8. okt. volitev volilnih mož.
Izvoljena sta Fr. Vezjak in Iv. Bedjanič.
Prvi bo volil dr. Ploja, drugi Hermana. —
Kaplan Slekovec je hodil 7. okt. popoldne
in 8. dopoldne od hiše do hiše, kakor po
zbéri in agitiral za župnika in Bedjaniča.
Nekemu volilcu je reklo: N. N. ne volite,
ker „Sl. Tednik“ bere.

— (Iz Komna na Krasu) se nam po-
roča 12. t. m.: Pri nas se je po hudi borbi
volitev volilnih mož sicer za „Sočane“ neu-
godno izvršila, toda prepričani smo, da se
volitev ne more odobriti, ker so se pri njej
velike nerednosti godile. Veliki kričač, ka-
plan Lukežič, namreč niti volilne pravice
nema, pa je za volilnega moža izbran. 16
volilcev, mej njimi tudi c. kr. uradniki so
zoper volitev protest vložili. Okrajni glavar
Mali se je pristransko vedel in s Tonklijevcem
potegnil. To si bomo zapomnili.

— (Iz Sežane) se nam poroča, da duhovni
strašno rijejo in rujejo zoper vrlega pošteu-

jaka dr. Lavriča. Zdaj so uže začeli neod-
ločne volilne može z denarjem slepariti; žu-
gajo jim, da pri spovedi ne bodo odveze do-
bili, da jih bode hudič vzel, če dr. Lavriča
volijo. — Možje, pametni bodite in ne stra-
šite se takih bedastov!

— (Slovensko-klerikalna visoka
politika). Iz Ljubljane se „Soči“ piše:
Te dni so imeli klerikalni može in pravki
narodno sejo, v kateri so govorili o novem
časopisu. G. Jaran je prav resno zahteval,
da v „Slovencu“ se mora „cerkev“ vedno z
velikim C pisati, kar je še celo flegmatičnega
(?) Bleiweisa tako pogrelo, da je monsignora
Luko na njegovo „Danico“ zavrnil, češ, da
ondi naj se prekuje, kakor mu drago. Po
dolgi debati zarad one črke so se stari može,
pa modri može, brez uspeha razšli. Ubogi
može! Prišli so stoprv do abecedne vojske,
kedaj bodo še uvodne članke pisali!

— (Iz Maribora) se nam poroča, da
bode kandidat Brandstetter meščana Perka
pri porotni sodniji tožil zavoljo necega „po-
slanega“ v „M. Ztg.“

— (Naš članek o dr. Costovih za-
slugah) so prinesli češki „Narodni Listy“,
največji in najrazširnejši češki časopis, v broji
od zadnjega petka v tako obširnem izpisu.
Veseli nas, da omenjeni organ pomaga tako
jasnost o našem „razporu“ širiti med drugimi
Slovani, ki ne poznajo neveselih in čudnih
razmer pri nas.

— (Vdovsko učiteljsko društvo)
za Kranjsko je imelo koncem pretečenega
meseca svoj letni občni zbor, katerega se je
pa pičelo število učiteljev udeleževalo. Zbor
je pričel društveni predsednik, prošt Jarc. O
delovanji društva je poročal tajnik, g. Moč-
nik, o društvenem materijelnem stanju pa je
poročal blagajnik, g. Putre. Iz tega poročila
vidimo, da je imelo društvo v minolem letu
sledče dohode: Ostanek od lanskega
leta 20 gold. in 100 gold. obligacij; letni
doneski društvenikov 455 gold.; vstopnine
35 gold.; obresti od obligacij 1256 gold. in
9 kr.; nakupljene obligacije 1600 gold.
Stroški so bili ti-le: Podpora enemu uči-
telju 80 gold.: podpore učiteljskim vdovam
in sirotam 561 gold. in 50 kr.; za nakupo-
vanje obligacij 1098 gold. 64 kr.; različni
stroški 6 gold. Skupnih dohodkov je bilo
1766 gold. in 9 kr. in 1700 gold. obligacij;
skupnih stroškov 1745 gold. in 96 kr. Ostalo
je toraj v blagajnici 20 gold. 13 kr. gotovine
in 1700 gold. obligacij. Vse društveno pre-
moženje pa obsegata: branilnično knjigo št.
59536 v vrednosti 630 gold.; obligacij za
28.050 gold. in 1700 gold. ter gotovine 20
gold. 13 kr. Tedaj ima društvo gotovega
denarja 650 gold. 13 kr. in za 29.750 gold.
obligacij. Pri občnem zboru se je enemu
bolnemu učitelju društveniku na novo dovo-
lilo 40 gold. podpore in tudi eni učiteljski
vdovi se je dovolila po pravilih določena
podpora. Za predsednika je bil še dalje iz-
bran g. Jarc, za tajnika in blagajnika pa g.
Močnik. Čudili smo se pri tem zboru, da so
skoraj vsi le nemški govorili.

— (Ptičarji). Iz primorskega Brega
se nam piše: Slovenski, istranski Breg meji,
kakor znano, s tržaško okolico. Iz Trsta v
Breg je eno uro hoda. Uže pred bendimo,
in sedaj dohaja iz Trsta vsakojaka druhal,
brez postavnega dovoljenja, ter po naših po-
sestvih lovi nedolžne ptice. Svobodno trdim,
da je več ptičarjev, nego ptičje. Posebno

so si izbrali žaveljske travnike, kjer je za vsakim grmom ptičar. Ker imamo postavo za varstvo ptičje, opozorujem dolinskega župana, da skrbi za izvrševanje postave in zapodi nevarne in škodljive ptičarje.

— (Uboj). Iz Tekačeve vasi blizu Slavine se vam žalostna novica naznanja, da je zadnji petek predpoldne en posestnik Jurij Ogrizek svojega soseda za voljo tega, ko ga je terjal prišel za tiste denarje, ki mu jih je pred enim letom posodil, s sekiro tako po glavi usekal, da mu je črepino do možgan prebil. Potem ko je nesrečnež na tla pal, ga je še dvakrat po licu, trikrat v prsi in enkrat po nogi mahnil tako, da mu jo je skoro proč odsekal. — Žena tega ubijaleca je pa rekla, ko oni še nij bil mrtev: Škoda, da ga nijsi bolj, daj meni sekiro, ga bom še jaz mahnila.“ Potem je mož v hišo šel po puško, ki je baš bila nabita in je rekel, da še tist dan morata biti tudi druga dva soseda mrtva, jaz jih bom ustrelil, ali na drugo vižo ubil. Ali k sreči je tisti dan en žendarm iz Rogatca bil na patroli, ter je divjaka soboj vzel, da bo prejel placiло za svoje hudo delstvo. V Polčanah so tudi vojaki enega svojih tovarišev vtorik po noči ubili in mrtvega vojaka so pa pred Baumanovo gostilnico pustili in so zbežali, tako da zdaj ne vejo, kateri ga je ubil, ker jih je ravno več iz hrvaške meje šlo, ko so bili na straži.

Razne vesti.

* (Bojevalna cerkev). Skupno število rimsko-katoliških duhovnikov znaša tristo dva in dvajset tisoč; na evropskih 603 škoft jih pride dvesto šestdeset tisoč. V Evropi je 147 milijonov katoličanov, v Ameriki 42, v Aziji 3, v Afriki 5, v Avstraliji 4 milijone katoličanov.

* (20 gold. steklenica vina.) Iz knez Meternihove kleti na gradu Johannisberg se je te dni prodal „najlepši“ sod vina (d. l. 1861). Kupil ga je konzul Bauer iz Moskve. Bilo ga je 1400 flaš, za katere je dal vsega skupaj 28.000 goldinarjev.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalescière du Barry srešno zopet ozdravil in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledče bolezni, katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živcih, na prshah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduhu, kašelju, neprebavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlice, vrtoglavico, naval krv, šumenje v ušeh, medlico in bljevanje tudi ob času nosečosti, sečno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpis iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo st. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalescière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaju čudež storilo, zaradi česar te zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalescière me je od nevarnega katastra na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom kljubovalo. To čudežno zdravilo zaslubi torej največo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljše priporočiti.

Florijan Kölle,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraženih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah & 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-naji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeči bratje Oberanzmeyr, v Ins-bruku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Maribor F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobril lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetjih.

Opcmenica.

Konkurzi: Pri rudarski direkciji v Idriji služba materialnega kontrolorja, 900 gl., 160 gl. letno priklade, proti 900 gl., kaveje, v štirih tednih. — Na zgornji realki v Ljubljani učno mesto za kemijo, 1000 gl., kvinkvenalno priklado 200 gl. in 250 aktiv. priklado, do konca novembra pri deželnem šolskem svetu za Kranjsko v Ljubljani. — Učiteljska služba v Kropi, 289 gl. 29 kr. v 14 dneh pri okr. šolsk. svetu v Radojci. — Učiteljske službe v Črnom vrhu, Planini, Žireh in Starem trgu, do 18. oktobra pri okrajnem šolskem svetu logatskem v Planini.

Trajan.

12. oktobra.

Evropa: Genzo, Clason iz Istrie. — Hočev var iz Brda. — Faber iz Kočevja. — Desela, Smoguina Viktor, Smoguina Anton, Radl, Sterio C. iz Trsta.

Pri **Elephantu:** Lutz, Vio, Višnikar iz Dunaja. — Randič iz Kraljevice. — Mihalčič iz Johannestala. — Vigri z gospo, gospa Charlotte iz Trsta. — Pico z hčerjo, Jomadini s sinom, Visintini iz Udine. — Loser iz Pešte. — pl. Kapus iz Kamnogrime. — Dolicek z sinom iz Idrije. — Jeroni iz Milana. — Kožel iz Dolenjskega. — Pekolj iz Zaverha. — Klaga, Frankfurter iz Galicije. — pl. Mapa iz Zagreba. — Mulec iz Vrhnik.

Pri **Malléi:** Ebel iz Berlina. — Lenasi iz Karlovea. — Mogina iz Trsta. — Br. Buckholz z družino in deklo iz Ljubljane. — Morič iz Beljaka. — Pozzi, Pfortič iz Turina — Bacharack iz Monakovega. — Eggenberg, Šauer, Jakobi, Gros iz Dunaja. — Homman s sinom iz Radojce.

Pri **Zamorecu:** Tersin iz Udine. — Tornoro Fišer Ivan z Magdaleno, Cotman iz Trsta. — Kobš iz Reke. — Artel iz Kranja. — Horvat iz Zidanega mesta.

Dunajska borza 13. oktobra

(izvirno telegrafično poročilo.)			
Etnotni drž. dolg v bankovcih	68	glđ.	15
Etnotni drž. dolg v srebra	72	50	,
1860 drž. posojilo	100	25	,
Akcije narodne banke	952	—	,
Kreditne akcije	214	—	,
London	112	80	,
Napoli	9	6½	,
C. k. oskrbi	5	48½	,
Srebro	107	85	,

Dr. J. Hoizel,

c. kr. nadlečnik, naselil se je po večletnem službovanju pri vojakih kot praktičen zdravnik v Celji, kjer bo od 1. oktobra t. l. v gosp. Hummerjevi hiši stanoval.

P. n. občinstvo se še posebno opozarjuje, da tudi vsakejake zebne bolezni vrači, ter plombira vtele zobe, budi si z metalno ali s cementno plombo.

(248—5)

Razglas.

Od občinskega ureda v Gornjemgradu na Štajerskem se daje na znanje, da je bil živinski sejm v Gornjemgradu dne 9. septembra na 28. oktobra, to je, na sv. Šimona dan vsakega leta z dovoljenjem e. k. namestnije v Gradeu dne 22. septembra 1872, štev. 11.941 preložen.

Prvi živinski sejm bode tedaj že letos na sv. Šimona dan, pri koji priložnosti bo tudi razstava goveje živine gornjegraškega okraja, in razdelitev premij na živinorejce domačega okraja.

Občinski ured v Gornjemgradu

dne 6. oktobra 1873.

(265—2)

Župan:

J. Mächtig.

Annocen u. Auskunfts-Bureau (266—3)

Franc Müller-ja

se nahaja od denes naprej v

„Fürstenhofu“,

v gospodskih ulicah 206.

Zobni zdravnik, docent dr. Tanzer

iz Grada

bode 15. oktobra t. l. v Ljubljano prišel in skozi tri tedne svojo zobozdravno in zobotehnično prakso tam izvrševal, kakor navadno v „Hôtel Elephant“, I. nadstropje, sobne štev. 20 in 21 in bode vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer ordiniral.

(269—2)

Dve uri od Ljubljane, na dolenski cesti se daje

eno celo pohištvo,

15 oralov njiv in 15 oralov travnikov v najem;

stelje in drv se sme porabiti pa toliko, kolikor se je potrebuje.

Kdor hoče nataučneje zvedeti, naj se pismeno ali ustno oglasi pri

Franc Piškur-ji,
v Ljubljani na Poljanah,
hišna št. 62.

(268—2)

„Die Unterkrainer- und Lacker-Eisenbahn“ (Dolenjska in loška železnica) z obzirom na jadransko in črno morje, od

V. C. Supana,

predsednika trgovske in obrtniske zbornice i. f. d.

je pri knjigotričih gg. Ig. pl. Kleinmayr & Bamberg in Jurij Lercher v Ljubljani za določeno ceno 20 kr. na prodaj, katere čisti dohodek se bode od toče onesrečenim Dolenjejem podelil.

(271—1)